

БЮДЖЕТУВАННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Холондович В.В., гр. Ф-37

Науковий керівник – ст. викл. Т.О. Ставерська

Харківський державний університет харчування та торгівлі

В сучасних умовах господарювання особливо гострою є проблема фінансового управління діяльністю підприємства, що здійснюється на основі складання оперативних фінансових планів з використанням системи бюджетування. Остання являє собою особливий інструмент фінансового управління, сутність якого можна уявити як інтегровану систему складання бюджетів, поточного контролю за виконанням прийнятих бюджетів, обліку відхилень.

Необхідність впровадження бюджетування на вітчизняних підприємствах можна обґрунтувати за допомогою таких факторів: в сучасних умовах у компаніях виникла необхідність знаходити внутрішні резерви зниження витрат, обґрунтувати оптимальний рівень витрат фінансових коштів, оптимізації податкової політики й інших завдань, зв'язаних з удосконалюванням системи управління підприємством.

Забезпечення реалістичності бюджетів значною мірою залежить від вибору методів бюджетного планування, якій залежить від: розмірів та життєвого циклу, стабільності середовища функціонування, особливостей внутрішньо-організаційної побудови, кваліфікації працівників, задіяних у процесі бюджетування, рівня застосування сучасних інформаційних технологій та програмного забезпечення.

Вибір моделі бюджетного управління повинно здійснюватись з урахуванням узагальнення факторів впливу:

- визначення фази розвитку підприємства;
- оцінка рівня гнучкості менеджменту та його готовності до змін;
- оцінка рівня стабільності організаційного розвитку підприємства;
- використання матриці вибору моделі бюджетного управління для визначення підходу до побудови системи бюджетування;
- оцінка результативності впровадження системи бюджетування.

Методологічні та практичні засади бюджетування потребують ретельного опрацювання, оскільки зарубіжні розробки, які не враховують особливостей розвитку національної економіки, не можуть знайти застосування на українських підприємствах. За таких умов вимагають уточнення категорії бюджетування, виокремлення місця бюджетування в системі управління, розроблення послідовності реалізації технології бюджетування на засадах сучасного менеджменту.

ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙ

Чорна Д.В, гр. Ф-37

Науковий керівник – асист. Д.В. Грек

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Виходячи з того, що інноваційна діяльність є вирішальним елементом розвитку сучасного виробництва, проблеми економічного обґрунтування інноваційних рішень набувають особливої актуальності. Ці проблеми важливі як на рівні підприємств (організацій), так і на вищих рівнях управління національною економікою, зокрема при розподілі бюджетних коштів на фінансування науково-технічних, соціальних та інших загальнодержавних програм.

Особливістю підходів до оцінки ефективності інновацій господарюючих суб'єктів різних рівнів, діючих у ринкових умовах, слід уважати різницю в цілях, які вони визначають у своїй діяльності. Так, державні органи влади й управління, що мають регулювати соціально-економічні процеси в державі, виходять із глобальних завдань розвитку суспільства в цілому.

Крім того, виділення коштів на здійснювання капітальних вкладень, в основному, мало безоплатний характер. Такий підхід дозволяв придбавати за кордоном нове обладнання, яке не використовувалось або використовувалось на не повну потужність, бо не вписувалось в існуючі технологічні процеси. Це призводило до зростання витрат на виробництво, формування цін за витратним принципом і до інших негативних наслідків.

У сучасних ринкових умовах підвищуються вимоги до економічних вимірів і економічних обґрунтувань прийняття рішень стосовно інноваційних проектів, які можуть фінансуватись тільки після економічної оцінки кожного з можливих їх варіантів. Слід зважати на те, що підприємства (організації) будують свою діяльність в напрямі досягнення своїх локальних цілей, перш за все можливості успішно функціонувати на ринках виробництва нових товарів і послуг, які з'являються в результаті впровадження нових технологій. Кінцевим результатом інноваційної діяльності будь-якої організації є виробництво конкурентоспроможної продукції та зміцнення позицій на ринку і свого фінансового стану. За такого підходу вибір кращого варіанта інноваційного проекту передбачає одержання більших результатів з меншими чи однаковими витратами. Отже, у загальному вигляді економічна ефективність інновацій визначається порівнянням результатів з витратами, що забезпечили цей результат.